

SÖKE İLÇE MİLLİ
EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

SÖKE, TARİHİNİ ÖĞRENİYOR

Yenikent Mahallesi Açelya Sokak No:5, Söke / Aydın

Yaşadığımız Bölgeyi Biliyor muyuz?

Burada bizlerden önce kimler yaşadı?

Çevremizde neler oldu?

Şehrimiz nasıl kuruldu, tarihi nedir?

Şehrin tarihi değerleri nelerdir?

Şehrin etnoğrafik değerleri nelerdir?

Şehrin geçmişini aydınlatmış insanları kimlerdir?

Daha onlarca soru.

Viyana Efes Müzesi – Öğrenciler Efes'i öğreniyor

Efes'teki, dünyanın antik yedi harikasından biri olan Artemis Tapınağı'nı Viyana'daki bir öğrencinin bizim öğrencilerimizden daha iyi bilmesi düşünülecek bir konudur.

Yakın yurt prensibi ile yakınımızdan başlayarak geçmişimizi, tarihimizi öğretmek ailelerin, öğretmenlerin görevidir.

**PROJEMİZ
BU
NEDENLE
HAZIRLANMIŞTIR**

Proje Yürütme Kurulu

**Söke İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü AR-GE birimi
Söke Tarih Araştırmaları ve Kültür Değerlerini Koruma Derneği**

**Prof Dr. F. Neval GENÇ, Prof. Dr. Nevzat GÜMÜŞ, Mustafa POLAT, İsmail
Caner GENÇ, Murat ÇAL, Sami KOCAKAYA, Ayhan TÜRK ve Berzan
EKİNCİOĞLU proje yürütme kuruludur.**

Okul Proje Yürütme Ekibi

**İlgili kurumlarda görevli dördüncü sınıf sınıf öğretmenleri, tarih, sosyal bilgiler,
coğrafya ve din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerinden oluşur**

**Proje ile ilgili tarihi mekan ziyaretleri, proje ve performans ödevlerinin
verilmesi bu branş öğretmenleri tarafından gerçekleştirilecektir. .Yabancı dil,
felsefe, resim gibi branşlar ve gönüllü öğretmenler projeye katılır, açıklamalar
doğrultusunda ödev verirler.**

PROJENİN AMACI:

Söke ilçesinde öğrenim gören ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim öğrencilerinin yaşadıkları şehrin ve çevresinin tarihi mekânlarını-kültürel özelliklerini keşfederek tanımaları, merak duygularını harekete geçirip yaşayarak öğrenmeleri, grup çalışmalarına aktif katılmaları, öğrencilerde tarih ve kültür bilinci oluştururken aynı zamanda bunları korumaları amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda alt amaçlar;

Öğrencilerimizin tarihi mekânlar ve kültürel eserlere karşı farkındalık düzeylerinin artırılması,

Öğrencilerimizin tarihi mekânlar ve kültürel eserlere karşı koruma bilinçlerinin artırılması.

Öğrencilerimizin yapacakları etkinlikler ile işbirliği düzeylerinin artırılması,

Öğrencilerimizin sanatsal bakış açısı kazanmalarına katkı da bulunulması,

Öğrencilerimizin yerinde görüp, yaparak yaşayarak öğrenmelerine katkıda bulunulması.

Öğrencilerin yaşadıkları şehrin mahallerindeki yaşlılarla görüşmeleri, geçmişe dair bilgi edinmeleri, bir ölçüde sosyalleşmenin de sağlanması.

- Kaybolmak üzere olan etnoğrafik ve tarihi bilgilerle ilgili **sözel tarih** çalışması yapılması,
- Öğrencilerin kendi çalışmaları sonucunda elde edecekleri bilgiler ile de yaşadıkları yerle ilgili **aidiyet duygularının** artırılması,
- Yaşadıkları yakın çevrenin tarihini, **etnoğrafyasını** öğrenmeleri,
- İlçede görev yapan tüm öğretmenlerin, öğrencilerine, uygun buldukları anlarda, kısa, kısa Söke'yi anlatmaları, tarih ve çevre bilinci oluşturmaya katkı sağlamaları, isterlerse sözel çalışmayı yaptırılmaları, projeye katkı sağlamaları.

HEDEF KİTLE:

Söke İlçesinde mevcut bulunan ilkokul kurumlarının **4.sınıf, ortaokul kurumlarımızın 5.6.7. sınıf ve ortaöğretim kurumlarımızın 9.10. sınıflarında okuyan öğrenciler** asıl hedef kitemizi oluşturmaktadır.

(Projenin ilk defa uygulanacak olması sebebiyle, yoğunluk yaşanmaması için sınıflar azaltılmış ve faaliyetler dağıtılmıştır)

4.5.6.9. sınıflar tarihi mekanları ziyaret edecektir,

6.7.9.10. sınıflara ödev verilecektir.

Söke'de görev yapan, başta ilgili kurumlarda kontrolü sağlayacak branşlardaki öğretmenlerin yanında, tüm öğretmenler de hedef kitledir.

AYLARA GÖRE FAALİYET TABLOSU

Ek-6

AYLAR	MİLLİ EĞİTİM MÜD.AR-GE BİRİMİ	PROJE YÜRÜTME KOMİSYONU	OKUL PROJE YÜRÜTME EKİBİ	OKUL MÜDÜRLÜKLERİ
EYLÜL	*Söke Kaymakamlığı başta olmak üzere gerekli izinleri alır,	Söke Tarih Araştırmaları ve Kültür Değerlerini Koruma Derneği ile birlikte		
	*Proje de işbirliği yapılacak olan Söke Belediyesi, Aydın Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Söke Müftülüğü ile ilgili yazışmayı yapar, ön izinleri alır	Proje tanıtımı için gerekli olan <u>slaydı</u> hazırlar		
	*Eğitim Öğretim yılı okul müdürleri hazırlık toplantısında proje hakkında bilgi verir. Birinci dönem sonu ya da ikinci dönem başı toplantılarda projenin işleyişi hakkında bilgi alır.	Ar-Ge birimi ile birlikte kullanılacak kültürel değerleri belirler.		
	*Ekim 15 e kadar yapılacak olan dördüncü sınıf sınıf, coğrafya, sosyal bilgiler, tarih, din ve ahlak bilgisi öğretmenlerine Proje tanıtım toplantılarının ayrı, ayrı yapılması için yer, gün saat ayarlaması yapar.			
	*Proje genel tanıtımları yapacak olan İsmail Caner Genç, Murat Çal, Sami Kocakaya için gerekli izinleri alır, görevlendirmeleri yapar.			
	*Okullara yukarıdaki branşlardaki öğretmenlere toplantı saatini bildirmeleri için gerekli yazışmayı yapar. Toplantıya katılacaklar, kendi yapacakları toplantılarda kullanacakları <u>slaydı</u> yüklemek için flash bellek bulundurmalıdır			
	*Bu tanıtımların yapılacağı okullara salonların, <u>projeksiyon</u> ve ses sistemlerinin hazır edilmesi için bilgi verir. Bu tanıtımlar Ekim 15 e kadar tamamlanır.			Ar-Ge birimi tarafından bildirilen gün ve saatte sunu için gerekli hazırlığı yapar

EKİM			Kendilerine bildirilen gün, yer ve saatte sunu yapılacak yerde olurlar.	
			Proje hakkında, projenin nasıl yürütüleceği konularında bilgi alırlar. Eğitimde kullanılacak <u>slaydı</u> edinirler.	30 Ekime kadar okul öğretmenlerine sunu yapılması için gün ve saat planlaması yapar
			Proje tanıtım etkinliğini, kendi okul öğretmenlerine 30 Ekime kadar uygularlar.	Okul müdürlüğü rapor ve görselleri Söke İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Ar – Ge birimine teslim eder
			<u>Sunularına</u> ait görselleri ve proje tanıtım kitapçığında bulunan raporu ve imza listesini kendi okul müdürlüğüne teslim eder.	
KASIM			Öğrencilerine performans ve proje ödevleri verirler. Ek 5 (6.7.9.10.sınıflar)	
ARALIK	Okullarıdaki belirtilen <u>branşlardaki</u> öğretmenlerin proje planındaki kültür değerine ziyaretleri ile ilgili raporları okul müdürlüklerinden alır		Proje planında belirtilen, önceden tespit edilmiş kültür değerlerine (4.5.6 ve 9 sınıflar-Aynı mekana her şube sadece bir kez) ziyarette bulunurlar. Gerekli düzenlemeyi okul idaresi ile birlikte yaparlar. Planda belirtilen konuları anlatırlar. Öğrencilerinde tarih, çevre, yaşadıkları şehir hakkında farkındalık oluştururlar.	Ziyaret edilecek yerlerle ilgili gerekli düzenlemeleri yapar. Belirtilen <u>branşlardaki</u> öğretmenlerin proje planındaki kültür değerine ziyaretleri ile ilgili raporları teslim alır, Ar-Ge birimine teslim eder.
			Her ziyaret sonunda ilgili raporu doldurup, görsellerle birlikte okul idaresine teslim ederler.	
OCAK	Aralık ayı ile aynıdır		Aralık ayı ile aynıdır	Aralık ayı ile aynıdır
ŞUBAT	Aralık ayı ile aynıdır	Birinci Dönem sonunda Ar-Ge birimine teslim edilen <u>ödevleri</u> ve raporları inceler	Aralık ayı ile aynıdır	Yapılacak müdürler toplantısında projenin işleyişi hakkında bilgi verirler.
		Birinci döneme ait çalışmalarını kontrol ederler.	Birinci dönem performans <u>ödevleri</u> ilgili meteryalleri okul idaresine teslim ederler. Yazılı belgeler, taranarak, ya da fotoğrafı çekilerek digital hale	Kendilerine teslim edilen ödevleri Haziran ayında Ar-Ge birimine teslim edilmek üzere

			getirilmelidir. Öğretmenler çıktılarını digital halde teslim edeceklerdir.	dosyalar. Aralık ayı ile aynıdır
MART	Aralık ayı ile aynıdır		Aralık ayı ile aynıdır	Aralık ayı ile aynıdır
			İkinci dönem etnoğrafya çalışması için performans ödevi verir. <u>Ek 5</u> (6.7.9.10.sınıflar)	
NİSAN	Aralık ayı ile aynıdır		Aralık ayı ile aynıdır	Aralık ayı ile aynıdır
MAYIS	Aralık ayı ile aynıdır		Aralık ayı ile aynıdır	Aralık ayı ile aynıdır
HAZİRAN	Proje sonuç raporunu hazırlar	İkinci dönem sonunda Ar-Ge birimine teslim edilen <u>ödevleri ve raporları</u> inceler.	İkinci dönem performans ve proje ödevleri ilgili metaryellerini okul İdaresine teslim ederler. Yazılı belgeler, taranarak, ya da fotoğrafı çekilerek digital hale getirilmelidir. Öğretmenler çıktılarını digital halde teslim edeceklerdir.	Okul idareleri kendilerine birinci dönem ve ikinci dönem teslim edilen ödev ve eklerini Ar-Ge birimine birinci ve ikinci dönem olmak üzere teslim ederler
		Proje sonuç raporunun hazırlanmasına yardımcı olur		

- Ek Açıklamalar**
- 1-Ödevler 6.7.9.10.sınıflara verilecektir. Proje ödevi olarak verilebilir. Proje ödevi verilemiyorsa performans ödevi verilmelidir. Aynı öğrenciye farklı öğretmen tarafından ödev verilmesi durumunda, öğrencinin görüştüğü kişi farklı kişi olmalıdır. Performans ve proje ödevlerinde konu aynı olsada, görüşmelerin farklı kişilerle yapılması, ödevleri farklılaştırır. (Yoğunluğu engellemek için sadece 4 sınıf düzeyi seçilmiştir)
  - 2- Ödevlerle ilgili kısmı 6-7. sınıflar kendilerine adapte etmelidirler. Bu kısmı öğrenciler aileleriyle birlikte yapabilirler.
  - 3- Projede belirtilen branşlar dışındaki öğretmenler için; branşı uygun olan öğretmenlerde bu çalışmaya katılır. Mümkün olduğunca öğrenciye sözel çalışma yaptırılır. Sözel çalışma yaptıramazlarsa öğrencinin Söke ve çevresindeki kültür değerini kendisi, ailesi ile ziyaret edip, fotoğraflar, videolar çekip tanıtacağı ödev verir. Bu ödevlerde İnternette yapılmamasını sağlar. Öğrencinin yaşayarak öğrenmesini teşvik eder. Bu ödevleri birinci ve ikinci dönem sonunda Ar-Ge birimine verilmesi için okul İdaresine digital olarak teslim eder
  - 4-Yabancı dil, felsefe, resim (Kültürel değerlerle ilgili resim yaptırır) gibi branşlar projeye katılır.
  - 5-Yoğunluk yaşanmaması için sadece 4.5.6. ve 9. sınıflar tarihi mekanlarda ders işleyeceklerdir. Uygulama planına göre işlenmelidir.
  - 6-Okul müdürleri ziyaret edilecek tarihi mekan için gün ve saat için ilgi yer ile irtibat kurar, izinleri alır, öğrenci izinleri gibi prosedürü ilgili yönetmelikler doğrultusunda gerçekleştirir. Gerekli bütçeyi kendi imkanları ile karşılar. Bu etkinlikler Gezi kolu ile birlikte yapılabilir.
  - 7-Bir şube aynı tarihi mekana 2. kez gitmeyecektir. Bu düzenlemeyi okul proje yönetim ekibi gerçekleştirecektir.
  - 8-Proje kitapçığı, yapılacak çalışmalar, teknik detaylar içerisinde ayrıntılı bilgi bulunmaktadır.
  - 9-Tereddüt edilen hususlarda Proje Yürütme Komisyonundan destek alınabilir. Proje Yürütme Komisyonu, projeyi takip etmek için okulları ziyaret edebilir.

2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı Söke Tarihini Öğreniyor Projesi Uygulama Planı

AY	KAZANIMLAR	OKUL İÇİVE DİĞER KURUMLARİLE İLİŞKİLENDİRME	KONU ADI	AÇIKLAMALAR
EKİM - KASIM	Etnoğrafya alan çalışması için proje ve performans ödevleri verilir. EK-5 kullanılacaktır.	İlgili zümreler 6,7,9,10., Sınıflar Söke Tarih Araştırmaları ve Kültür Değerlerini Koruma Demeği	Tarihini Öğreniyorun etnoğrafya çalışması	Öğrencilerin yaşadıkları şehrin mahallerindeki yaşlılarla görüşmeleri, geçmişe dair bilgi edinmeleri aidiyet duygusunu da artıracak, bir ölçüde sosyalleşmeyi de sağlayacaktır. Kaybolmak üzere olan etnoğrafik ve tarihi bilgilerle ilgili Sözel Tarih çalışması yapmak Öğrencilerin kendi çalışmaları sonucunda elde edecekleri bilgiler ile de yaşadıkları yerle ilgili aidiyet duygularının artması.
ARALIK	-Müze hakkında bilgi sahibi olur. -Müzeçiliğin önemi hakkında bilgi sahibi olur. -Çevremizdeki Müzeler hakkında bilgi sahibi olur. -Söke etnoğrafyasında kaybolan meslekler hakkında bilgi sahibi olur. EK-4 Kullanılacaktır	4. sınıf sınıf, 5,6, ve 9., sınıflar tarih, coğrafya sosyal bilgiler öğretmenleri zümresi Söke Belediyesi	Söke Fatma Suat Orhon Kent Müzesi	1998'de hayırsverer Güngör Pura tarafından 'Fatma Suat Orhon Müze ve Sanat Evi' olarak kullanılmak üzere Söke Belediyesine bağışlanan ardımdan, yapılan tadilat ve düzenlemeyle mini bir etnoğrafya müzesine dönüştürülmüştür.
OCAK	-İlyas Ağa Camisi hakkında bilgi sahibi olur. -Söke'de Süğla Sancağı, İlyaszadeler hakkında bilgi sahibi olur. -İlyas Ağa Vakfı hakkında bilgi sahibi olur -Vakfların geçmişteki önemi hakkında bilgi sahibi olur -Caminin yapılış ve restorasyonu hakkında bilgi sahibi olur. -Türk camii mimarisi hakkında bilgi sahibiolur. EK-4 Kullanılacaktır	5,6, ve 9., sınıflar Din kültürü ve ahlak bilgisi zümresi İlçe Müftülüğü	İlyas Ağa Camisi	İlyaszadeler Söke merkez olmak üzere Bölgemizi uzun yıllar yönetmiş bir ailedir. Söke ve Kuşadasında vakif eserleri bulunmaktadır. 1811 yılında Zülfikar Ağa'nın yaptırdığı mescid ve medrese. Bu cami harap olduğundan 1837 yılında Süğla Sancağı mütesellimi Kapıcıbaşıardan Ahmed Ağa oğlu İlyas Ağa tarafından tamir edilmiştir.
ŞUBAT	-Kemalpaşa Evleri -Uzbek Konağı'nın geçmişinin öğrenilmesi -Mahallenin geçmişinin öğrenilmesi, Yunanların nasıl yerleştirildiği, nasıl ayırdıkları hk. bilgi öğrenilmesi -Söke'de İtalyan ve Yunanışgali hakkında bilgi edinilmesi -İsmet Uçağı hakkında bilgi edinilmesi EK-4 Kullanılacaktır	Kültür Müdürlüğü Söke Belediyesi Söke Tarih Araştırmaları ve Kültür Değerlerini Koruma Demeği 4. sınıf sınıf, 5,6, ve 9., sınıflar tarih, coğrafya sosyal bilgiler öğretmenleri zümresi	Kemalpaşa Mahallesi	Salmelerden) 1774-1789 yılları arasında on beş yıl saltanatta kalan, yirmi yedinci Padişah 1. Abdülhamit zamanında 1778 yılında şiddetli bir deprem meydana gelir. Gerek bu deprem sonrası gerekse daha önceki depremler ve ölümler sebebiyle boş kalan arazileri islemek maksadıyla bu son depremden sekiz yıl öncesinde olduğu gibi 1757-1774 yılları arasında on yedi yıl saltanatta kalan yirmi altıncı padişah Üçüncü Mustafa zamanından bu yana, hem zelzele hem salgın hastalıkların ölümlere sebebiyet vermesi nedeniyle Yunanistan adalarından Yoran (Didim), Doğanbey, Akköy, Akbük, Söke, Bağarası, Güllübağca gibi yakın yerlere gruplar halinde Yunan aileler getirilip yerleştirildiler.

2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı Söke Tarihini Öğreniyor Projesi Uygulama Planı

AY	KAZANIMLAR	OKUL İÇİVE DİĞER KURUMLAR İLE İLİŞKİLENDİRME	KONU ADI	AÇIKLAMALAR
MART	-İhlasiye (Hacı Ziya Bey Camisi) hakkında bilgi sahibi olunur. -İlçemizde Osmanlı Dönemi camileri hakkında bilgi sahibi olunur -Caminin yapılış ve restorasyonu hakkında bilgi sahibi olur. -Türk camii mimarisi hakkında bilgi sahibi olur EK-4 Kullanılacaktır	5,6, ve 9., sınıflar Din kültürü ve ahlak bilgisi zümresi İlçe Müftülüğü	İhlasiye (Hacı Ziya Bey Camisi)	Söke'nin Cumhuriyet öncesi camilerinden biridir. Süslemeleriyle, farklı yapıım tarzı ile değerli bir camidir. Bu camii Halil Paşa oğlu Hacı Ziya Bey (1850-1912) tarafından yaptırılmıştır. Eski şekli ile ortada camii ve caminin solunda ve sağında dükkânlar bulunmaktadır. Sol tarafta iki medrese ve dükkânlar bulunmaktadır. Bu dükkânlar ve caminin bulunduğu yer eski Hacı Ziya Bey Vakfı'na aittir. Caminin sol tarafındaki medrese zamanla boş kalmış ve yıkılmıştır
	Etnoğrafya alan çalışması için 2. dönem performans ödevleri verilir. EK-5 kullanılacaktır	İlgili zümreler 6,7,9,10. sınıflar Söke Tarih Araştırmaları ve Kültür Değerlerini Koruma Demeği	Tarihimiz Öğreniyoruz etnoğrafya çalışması	Öğrencilerin yaşadıkları şehrin mahallenindeki yaşlılarla görüşmeleri, geçmişe dair bilgi edinmeleri aidiyet duygusunu da artıracak, bir ölçüde sosyalleşmeyi de sağlayacaktır. Kaybolmak üzere olan etnoğrafik ve tarihi bilgilerle ilgili Sözel Tarih çalışması yapmak. Öğrencilerin kendi çalışmaları sonucunda elde edecekleri bilgiler ile de yaşadıkları yerle ilgili aidiyet duygularının artması
NİSAN	-Priene Antik Kenti hakkında bilgi sahibi olunur. -Bölgemizde var olmuş medeniyetler hakkında bilgi sahibi olunur. -Bölgemizdeki ören yerleri hakkında bilgi sahibi olunur EK-4 Kullanılacaktır	Kültür Müdürlüğü 4. sınıf sınıf, 5,6, ve 9., sınıflar, tarih, coğrafya, sosyal bilgiler öğretmenleri Zümresi	Priene Antik Kenti	Yunan Tarihçi Strabon'a göre Priene Thebanlar'ın birinci binyılda kurduğu bir şehirdi. Söke'nin kurulduğu yer gibi bir yerde kurulmuştur Naulochon / Arkaik Priene'den sonra bugünkü yerinde kurulmuştur. Büyük Menderes Nehri'nin getirdiği alüvyonlar nedeniyle şehrin kurulduğu yer denizden uzaklaşınca, Prieneliler MÖ 4 yüzyılda Mykale (Samsun) Dağı üzerinde yeni bir şehir kurdular. Priene MÖ 4. yüzyılda tekrar inşa edildi. Yeni şehirde Hipodamus Planı kullanıldı. Şehir güneye bakıyordu.
MAYIS	-Söke Tren Garı -İzmir-Aydın Demiryolları inşası hakkında bilgi sahibi olunur -Söke Tren Garı'nın restorasyonu hk. Bilgi sahibi olunur -Anıt Ağaçlar, burada bulunan Demir Ağacı hakkında bilgi sahibi olunur EK-4 Kullanılacaktır	4. sınıf sınıf, 5,6, ve 9., sınıflar, tarih, coğrafya, sosyal bilgiler öğretmenleri Zümresi Kültür Müdürlüğü	Söke Tren Garı	Söke tren yolu 1890 yılının Ocak ayının başında açıldı. Tren yolu açıldığında İzmir-Selçuk arası 3,5 saat sürmekteydi. Birinci sınıf vagon yoktu. İkinci sınıf vagonlarda perde bulunmaktaydı (Wood, 1877: 25-26). Birinci sınıf vagonlar 1864 yılında sefere alındı. İzmir-Ayasuluk (Selçuk) arası elli mil, üç saatte gidilebiliyordu. Bu mesafede on ara istasyon bulunmaktaydı.
HAZİRAN	Raporların hazırlanması, ödev meteryallerinin dosyalanması. Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge birimine teslimi	İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge birimi		Proje Sonuç raporunun hazırlanması

Proje okul ekibi tarafından doldurulup, okul müdürüne teslim edilecektir

EK-3

**SÖKE TARİHİNİ ÖĞRENIYOR PROJESİ OKUL ÖĞRETMENLERİ PROJE
TANITIMI**

OKUL: .....

TANITIMI YAPAN ÖĞRETMENLER			
Öğretmenlerin Adı, Soyadı			
Tanıtım Tarihi ve Saati			
Tanıtıma katılan öğretmen sayısı			
Tanıtıma katılmayan öğretmen sayısı			
YAPILAN FAALİYETLER		Evet	Hayır
Tanıtıma başlamadan önce			
Tanıtımı yapacak öğretmenler toplantılar yaptı mı?			
Tanıtımı yapacak öğretmenler birlikte slayt çalışıp, denediler mi?			
Tanıtımı yapacak öğretmenler örnek değerler hakkında araştırma yaptılar mı?			
ÖĞRETMEN GENEL GÖZLEMİ			
BAŞKA GÖZLEM VE ÖNERİLERİNİZ			

.....
İmza

.....
Öğretmen / Öğretmenlerin Adı Soyadı
İmza

.....
Okul Müdürü
İmza

SÖKE TARİHİNİ ÖĞRENIYOR PROJESİ ÖĞRETMEN GÖZLEM RAPORU

OKUL: .....

DERS İŞLEYEN ÖĞRETMENİN

Öğretmenin Adı, Soyadı	
Yer Ziyaret Tarihi ve Saati	
Sınıf, Şube Adı	
Projeye sınıftan katılan öğrenci sayısı	

YAPILAN FAALİYETLER

Evet

Hayır

Tarihi yere gitmeden önce

Öğretmen, proje planında belirtilen, bilgiler hakkında bilgi sahibi mi?		
Planda belirtilen konuları öğrencilerden araştırmasını istedi mi?		
Tarihi mekanı ziyaretten sonra öğrencilerden geri dönüş aldı mı		

ÖĞRETMEN GENEL GÖZLEMİ

BAŞKA GÖZLEM VE ÖNERİLERİNİZ

.....

İmza

.....
Öğretmen/Öğretmenlerin Adı Soyadı

İmza

.....
Okul Müdürü

İmza

Tarihi mekan ziyaretinden sonra doldurulup, okul müdürüne teslim edilecektir

Performans ya da proje ödevi verilen her öğrenciye verilecektir.

Bu çalışmayı Söke merkezden çok kırsal mahallelerde yapmaları tercih edilecektir.

Çalışma sırasında video çekimi yapmaları, sonra yazıya geçirmeleri, videoları, fotoğrafları cd formatında vermeleri önerilir.

Çalışmayı Gerçekleştiren Öğrencinin Adı Soyadı:
Okulu: Sınıfı:
Dersi:

Tarih:
Numarası

Çalışmanın Yapıldığı Mahalle:
Konuşulan Kişi: Adı Soyadı:
Adresi:

Yaşı:

"Konuşulan kişinin sıklıkla engellemek amacı ile video çekimi, çekimin daha sonra yazıya aktarılması önerilir. Bu çalışma için aile büyüklerinden yardım alınabilir."

"Ben... (Adı Soyadı)....., Tarih..... Saat: ..... mahallesinden ..... ile konuşuyorum. Doğum yılı ..... Adresi ..... telefonu ..... diyerek aşağıdaki soruları sorabilir. Video çekimine bu şekilde başlayabilir."

"Bazı sorular ortama göre değiştirilebilir. Köy tanımı konuya açıklık getirmek ve anlaşılır olması amacıyla özellikle kullanılmıştır, şehir merkezinde mahalle olarak değerlendirilmelidir."

- 1- Dedelerimizden köye nasıl, gelip yerleştiği hakkında duyduklarımız nelerdir?
- 2- Köyün kurulması hakkındaki bilgilerimiz nedir?
- 3- Köyün eski adı nedir?
- 4- Çevrede şimdi var olmayan eski köyler, mezarlar hangileridir?
- 5- Hangi Yörükler'densiniz? Hangi Çerkezler'densiniz gibi .....
- 6- Köyün en yaşlı kişileri kimlerdir? Yaşları?
- 7- Köyde efe var mıydı? Akrabaları var mı? Kıyafeti, silahları var mı? Hakkındaki bilgiler nelerdir?
- 8- Köyde eşkiya var mıydı? Akrabaları var mı? Kıyafeti, Silahları var mı? (Fotoğraf Çekim)
- 9- Kurtuluş savaşı günleri hakkında ne duyduunuz. O günlerde yaşananlar hakkında duyduklarımız nelerdir?
- 10- Köyde yaşanmış önemli olaylar, hatırladığımız var mı?
- 11- Akrabalarımızdan ya da tanıdıklarımızdan;
İstiklal Madalyalı var mıydı? Adı Soyadı
Kurtuluş Savaşı'na katılan var mıydı? Adı Soyadı
Çanakkale Savaşı'na katılan var mıydı? Adı Soyadı
- 12- Köydeki tarihi eserler hakkında bilgi
Çeşme- kim yaptı- ne zaman yaptı (Fotoğraf Çekim)
Cami- kim yaptı- ne zaman yaptı (Fotoğraf Çekim)
Köy mezarlığı kaç yıllık?
Köyde Türbe/ yatır var mı? Hikayesi nedir.
Yakında kale var mı?
Yakında kaya resmi var mı?
Köyde bildiğimiz tarihi bir yapı - yıkıntı var mı?
Köy ve çevresinde çok yaşlı bir ağaç var mı. Yaşı - Cinsi. Nerededir?
- 13- Köyde eskiden Giyim-Kuşam-Süs (Fotoğraf Çekim)

- Köyde eskiden Erkekler nasıl giyinirdi.
- Köyde eskiden Kadımlar nasıl giyinirdi?
- Köyde eskiden düğümlerde nasıl giyinirdi?
- Sandığımızda, giymizde;
- Eski baş örtüleri, yazmalar, yastık kılıfları, eski kıyafetler, El örgüleri var mı?
- Eskiden dokuma yapıyor muydu? Nasıl, Eski dokuma tezgahı var mı?
- (Bu kısımda fotoğraf çekilecek, örnekler fotoğraflanacak)

- 14- Bayramlar-Karşılamlar-Uğurlamalar

Bayram gelenekleri nelerdir?
Misafir karşılamları nasıl yapılırdı?
Asker uğurlamaları nasıl yapılırdı?

15- Eski doğum gelenekleri nasıldı. Bebek doğduğunda neler yapılırdı?

16- Eski düğün gelenekleri nasıldı. Şimdiki düğünler arasındaki farklar

Düğünlere nasıl başlanırdı, kaç gün sürerdi, Neler yapılırdı?

Kız tarafı için ayrı- Erkek tarafı için ayrı ayrı sorulacak.

17- Eski ölüm gelenekleri nasıldı.

18- Halk Edebiyatı

a) Köyde söylenen destanlar var mı? (Varsa kayıt edin)

b) Köyde efsaneler var mı? (Varsa kayıt edin)

c) Köyde söylenen masallar var mı? (Varsa kayıt edin)

d) Köyde söylenen halk Hikayeleri/ Fıkraları Atasözleri/Deyimleri... var mı? (Varsa kayıt edin)

e) Köyde Söylenen Halk Şiiri, Halk Türküleri var mı? Müzik Aletleri nelerdi? (Varsa kayıt edin)

f) Köyde söylenen tekerlemeler, bilmeceler, ağıtlar, ilahiler, mandler var mı? (Varsa kayıt edin)

g) Halk oyunları nelerdir. (Varsa görünümlü kayıt edin. Yaşlılar oynuyorsa video çekin.)

19- Köydeki İnsan Adları, Lakaplar-takma adları var mıdır? Nelerdir.

20- Halk Hekimliği

İnsanlar hastalandığında eskiden hangi hastalıkta nasıl tedavi uygulanırdı.

Hastalık İsmi:

Tedavisi:

21- Halk Baytarlığı

Eskiden hayvanlar hastalandığında nasıl tedavi edilirdi

Hastalığın Adı:

Tedavisi:

22- Köyde geleneksel olarak yapılan yemekler nelerdir. Tarhana, Kuskus, yapımı gibi. Nasıl yapılmaktadır?

Yemeğin Adı:

Yapılışı:

23- Köydeki eski meslekler nelerdir. Kim yapıyordu, Nasıl yapılıyordu. Bu mesleklere ait malzemeler bulunmaktadırmı? (Kalaycılık, Nalbantlık, Berberlik, Dişçilik, Semercilik gibi) Köyde eski el aletleri var mı?

24- Bağarası'na ya da Söke'ye Pazarlara nasıl gidilirdi? (Beşpartmak dağ köyleri için)

25- Eskiden zeytinyağı nasıl üretilirdi. (Anlatılır kayıt edin. Aletler varsa fotoğraflayın)

26- Eskiden köyde eğitim. Hatırlanabilen en eski eğitim olayı

27- Yayı, Orak, Döven gibi eski ziraat aletleri var mı?

28- Köye ait fotoğraflar- eski düğün fotoğrafları, Söke fotoğrafları var mı?

(Varsa telefon ile fotoğrafı çekilecek. Bir anı varsa kayıt edilecek)

29- Eski belgeler, göç kayıtları, tapu kayıtları var mı? (Varsa fotoğraf çekilecek.)

30- Köyde çok eski ev, yapı var mı. Bu evlerin özelliği var mı. (Fotoğrafları)

31- Köy hakkında ek bilgiler: (Bu bölüm görüşme dışıdır)

Köyde görev yapmış muhtarlar, fotoğrafları, görev tarihleri

Köyün nüfusu

Erkek: Kadın: Çocuk:

Köyün Sorunları:

Köyün İhtiyaçları:

Köyün Arazisi:

Köyün Geçim Kaynakları:

Köy için düşünülen projeler.

Söke Tarihi

Söke, coğrafi konum olarak tarih boyunca önemli bir bölgede yer almıştır. Söke'deki ilk yerleşme milattan önce Geç Bronz çağında gerçekleşmiştir. Daha sonra Arzava insanları burada yaşamış, bir Karia şehri olan Arkaik Priene muhtemelen burada kurulmuştur. Söke arkaik şehirlerin, eski kervan yollarının bağlantı noktasındadır. 10. yüzyılda Hristiyanların iki kutsal dağına çok yakındır. Bunlardan biri bugünün Beşparmak Dağı olan Latmos, Söke'nin karşısındadır. Diğerisi ise Söke'nin eteklerinde kurulu olduğu Mykale yani Samsun Dağı'dır. (Dilek Yarımadası) Söke ilk kurulduğu yıllarda dönemin önemli limanlarından olan Balat ve Kuşadası Limanları'na giden kervan yolunun üzerindedir. Bu nedenle kervanların dinlenme noktası ile başlayan gelişme, bir pazar yerine ve sonraları bir şehre dönüşmüş olmalıdır.

Söke ve çevresinin ilk fethi 1176 yılında gerçekleşmiştir. 1176 yılında Selçuklu Sultanı II. Kılıçarslan'ın I. Manuel'e karşı kazandığı zafer sonrası Türkler, Batı Anadolu'yu ve bu arada B.Menderes boylarını tekrar fethettiler. Türk kuvvetleri bazı kaleleri alarak Ege Denizi'ne kadar ulaşmışlardı, fakat İmparator I. Manuel, bu yöreleri geri almayı başarmıştı.

Selçuklu Devleti'nin Sivas valisi olan Bahaeddin Bey'in oğlu olan Menteşe Bey 1282 yılında Aydın ve çevresini Bizans'tan alınca Türk Tarihi devri açılmıştır. XIII. yüzyılın ikinci yarısında Sahil Beyi Menteşe'nin B. Menderes boylarındaki fetihleriyle başlamış (1280-1282); damadı Sasa Bey tarafından da tamamlanmıştır.

Germiyan Beyliği de Bizans sınırları boyunca batıya doğru sürekli akınlar yapmıştır. Başlangıçta Germiyanoglu hizmetinde iken sonradan Aydıneli'ne daha önce gelmiş olan Sasa Bey'in çağırması üzerine onunla işbirliği yapan Aydın Oğulları, Aydıneli'nin fethinde büyük rol oynamışlardır; fakat çok geçmeden Sasa Bey ile Aydınoglu Mehmed Bey'in arası açılmış, birbirleriyle yaptıkları savaşların sonunda Sasa Bey müttefikleri olan Hristiyanlarla birlikte bertaraf edilmiştir. Böylece rakipsiz kalan Aydınogulları da Aydıneli'ne tamamıyla hâkim olmuşlardır

Türkler bölgeye yoğun olarak yerleşmişlerdir. Bu yerleşimlerden biride bazı bilim adamları tarafından Arkaik Priene ya da Naulochon'un bulunduğu yer olarak tahmin edilen Kışlaaltı denen yerdir. Burada Bizanslar da yaşamıştır. Türkler Kışlaaltı mevkiine yerleştikten sonra buraya "Akçaşehir" denmekteydi. Söke, buraya göre biraz daha kuzeyde kurulmuştur. Osmanlı kayıtlarında bazı belgelerde Akçaşehir'e bağlı Söke karyesi ismi geçmektedir. Akçaşehir nahiye olarak kabul edilirken Söke buraya bağlı bir köy olarak geçmektedir. Bir süre, Söke ve Akçaşehir aynı isimle anılmıştır. Daha sonraları Akçaşehir tamamen terk edilmiş, sadece Söke ismi kullanılmıştır.

Kaynak: Söke Bir Güzel Anadolu I, Genç İ.Caner

Projede yer almış kültür değerlerimiz Proje Yürütme Kurulu tarafından seçilmiştir.

Söke ve çevresi çok zengin kültürel değerlere sahiptir. Priene, Milet, Myus, Thebai, Melia, Magnesia gibi antik şehirlerin yanında Sandios Laphos, Arkaik Prien, Anea gibi kayıp şehirler Söke yakınlarındadır.

SÖKE FATMA -SUAT ORHON KENT MÜZESİ

1998'de hayırsever GÜNGÖR PURA tarafından 'Fatma Suat Orhon Müze ve Sanat Evi' olarak kullanılmak üzere Söke Belediyesi'ne bağışlanan ardından, geçtiğimiz yıllarda yapılan tadilat ve düzenlemeyle mini bir etnografya müzesine dönüştürülmüştür.

Hayırseverlerin bağışladığı Söke ve yöreye özgü etnografik objelerle her geçen gün daha da zenginleşen müzeye gerek Söke'de yaşayan, gerekse ilçeyi ziyaret eden yerli ve yabancı misafirlerin ilgisi artıyor.

Küçük bir müze olsa da Söke'de artık var olmayan mesleklere ait örnekler, eskiden kullanılan objeler yer almaktadır.

SÖKE HACI HALİL PAŞA İLÇE HALK KÜTÜPHANESİ

Söke’de kütüphanecilik faaliyetleri, Osmanlı Dönemi’nde İlyas Ağa Camisi bahçesinde başlamıştır. Cumhuriyet’ten sonra Söke Türk Ocağı’nın açılmasıyla devam etmiş. ve 1935’te Halk Evi’nin açılması ile gelişmiştir. 8 Ağustos 1951 tarih ve 530 sayılı kanunla halkevleri kapatılınca kütüphanenin kitapları Söke Belediyesi’ne devredilmiştir. 1954 yılına kadar depo halinde bekletilen kitaplar, bu tarihte belediye tarafından açılan şehir kütüphanesine devredilmiştir. İlk Öğretim Müdürlüğü tarafından şimdiki kütüphane binasında Söke Hacı Halil Paşa Halk Kütüphanesi kurulmuştur.

1985 Yılında ise Kaymakamlık makamının talebi üzerine tarihi değeri bulunan eski eser olarak Kültür Bakanlığı’na tahsis ve hazine adına tescil edilmiştir. Yerli yapılar içinde Söke’nin yaşlı binalarındandır.

İLYAS AĞA CAMİİ

İlyas Ağa Camisi Söke'de ilk yapılan camilerden olmalıdır. Kayıtlara göre buradaki ilk camiye Zülfikar Ağa yaptırmıştır. Yapım yılının 1600'ler olması gerekir. İlk kayıt 1639 yılında buraya müezzin atmasına ait bir belgedir.

Arşiv kayıtlarında farklı tarihler görülse de kitabesine göre Cami 1817/18 yılında yapılmıştır. (Kitabe de bir rakamın okunmasında sıkıntı vardır.)

Caminin minberi ve vaaz kürsüsü Balat İlyas Bey Camisi'nden getirilmiş olmalıdır. Kapının da getirildiği söylene de bu yanlıştır. İlyas Bey Camisi'nin kapısı daha küçüktür.

İlyaszadeler

Ayan kelimesi Arapça ayn (göz) kelimesinin çoğuludur. Dönemin Osmanlı idari yapılanmasındaki bu kavram XVI. yüzyılda bölgedeki sipahi, kadı, yeniçeri serdarı, kethüdayerleri, müderrisler, müftüler, kapıkulları gibi askeri ve ulema grubundan görevlileri kapsamaktadır. Bununla birlikte bölgenin köklü ve saygın aileleri, esnaf ve tüccarın önde gelenleri de bu grubun içindedir.

Uzun süre bölgeyi yöneten bir ailedir. Bu ailenin soyu Hoşyar Hanım'la kapanmıştır. Mezarlarının çoğu bugünkü Söke Endüstri Meslek Lisesi'nin bulunduğu yerdeki mezarlıktaydı. Mezarlığın taşınması sırasında bu mezarlar, mezar taşları yok edilmiştir ve Söke Tarihi'ne bu aile ilgili ışık tutacak bilgiler yok olmuştur. Hoşyar Hanım'ın 40.000 dönüm arazisi ve parası yok olmuştur. Yaklaşık olarak 1700-1900 yılları arası bölgeye hükmetmişlerdir.

Kaynak: Söke Bir Güzel Anadolu I,II Genç, İ. Caner –"Söke Tarih" dergisi – Detaylı araştırma kitap ve derginin 1. ve 2. sayısında mevcuttur.

KEMALPAŞA MAHALLESİ

Salnamelerden) 1774-1789 yılları arasında on beş yıl saltanatı kalan, yirmi yedinci Padişah 1. Abdülhamit zamanında 1778 yılında şiddetli bir deprem meydana gelir. Gerek bu deprem sonrası gerekse daha önceki depremler ve ölümler sebebiyle boş kalan arazileri işlemek amacıyla bu son depremden sekiz yıl öncesinde olduğu gibi 1757-1774 yılları arasında, on yedi yıl saltanatı kalan, yirmi altıncı padişah Üçüncü Mustafa zamanından bu yana, hem zelzele hem salgın hastalıkların ölümlere sebebiyet vermesi nedeniyle, Yunanistan adalarından Yoran (Didim), Doğanbey, Akköy, Akbük, Söke, Bağarası, Güllübahçe gibi yakın yerlere gruplar halinde Yunan aileler getirilip yerleştirildiler.

Çevre adalardan Söke merkeze getirilen Yunanlar ilçenin Kemalpaşa Mahallesi'ne yerleştirildiler İşte bu şirin daracık ve cumbalı evlerden oluşan Kemalpaşa Mahallesi özgün evleri, tarihi dokusu ile ilçenin farklı bir kültürel değeridir. Mahallenin birçok sokağı kentsel sit alanı ilan edilmiştir. Bölgede terk edilmiş onlarca tarihi ev ve konakların son misafirleri Anadolu'dan göç eden ailelerdir. Söke'de doğup, büyüyen Yunanların oturdukları bugünkü Kemalpaşa Mahallesi'ne "PATRİARHİS İYOAKİMİS "deniliyordu. Mahallede 3 Kilise bulunuyordu. Bugünkü Kemalpaşa Camisi'nin bulunduğu yerde "Metropolitlik Kilisesi bulunmaktaydı. Mahallede anıt ağaçlarda bulunmaktadır. Bu Kilisenin karşısında "AGİYOS DİMİTRİOS " isminde ki eski kilise uzun yıllar Yunanlara hizmet etmişti.

İki bina örnek olarak incelemeye değerdir.

Kalyançonun Konağı (Uzbek Konağı) : Zamanın engin Yunanları'ndan olan Kalyonço bu konağı kızı için yaptırmıştır. Mübadeleden sonra Uzbek ailesine verilmiştir.

Nuh Bey Konağı: Yunan işgali sırasında, Türklere yararlılıklara dokunmuş olan bu nedenle mübadele dışı bırakılmış olan bir Yunan olan Doktor Perikli'nin evidir.

İtalyan İşgali

Söke, 17 Mayıs 1919 günü 3 subay ve 200 askerden oluşan bir İtalyan Birliği tarafından işgal edildi. İtalyan işgal komutanı, komutanlık binası önünde toplandığı halka Söke'nin işgal gerekçesini şöyle açıkladı: "*Biliyorsunuz, bir kaç günden beri aranızda bulunuyoruz. Biz buraya Sultan'ın emriyle geldik. Sizlere yardım edeceğiz. Sizlere medenî şeyler öğreteceğiz.*" (Bu sırada İtalyan bayrağı göndere çekilmektedir). Komutan konuşmasını bayrağı göstererek şöyle devam eder: ... *Bu bayrak işte böyle şerefle yükselir ve ancak kanla iner.*" Görüldüğü gibi İtalyanlar, Kuşadası'nı işgal ederken de iddia ettikleri gibi Söke'ye de Osmanlı Padişahı ve Hükümetinin isteği üzerine geldikleri yalanını söylemişlerdir.

İtalyanlar ve Yunanlar 29.07.1919 tarihinde gizli bir anlaşma yaptılar. Bu anlaşma doğrultusunda Anadolu'da bulunan yaklaşık 10.000 İtalyan askeri Anadolu'dan ayrıldı. Bu sırada Kuşadası'nda 800 asker bulunmaktaydı.

Yunan İşgali

Söke'yi Yunanlar'ın 1. Tabur 18. Piyade Alayı, 4. Bağımsız Jandarma Alayı 23-25 Mayıs 1922 tarihlerinde Balat'a kadar ele geçirdiler 5 Eylül sabahı Yunan askerleri yerli Yunanlar ve Yunanlarla işbirliği yapan bazı kişiler Türk Mahalleleri'ni ve çarşığı on beş yerden ateşe verdiler 6 Eylül günü Söke yanarken kuşluk vakti Süreyya Örgüevren yönetimindeki süvari birliği Söke'ye gelmiş aynı gün gece vakitlerde ise Rifat Bey'in emrindeki piyade taburu kasabaya girmiş ve Söke 4 ay 14 günlük Yunan işgalinden kurtulmuştur.

İsmet Uçağı

Mayıs 1921 tarihinde Yunanlar'dan ele geçirilmiş bir uçaktır. Sökeliler sayesinde ele geçirilmiştir. Muğla'ya gönderilmiştir. Vecahi Hürkuş uçağı Ankara'ya uçurmuş. Sakarya Savaşı'nda kullanılan 2 uçaktan biri olmuştur. Savaşın kazanılmasındaki rolü büyüktür. Dolayısı ile bu savaşın kazanılmasında Söke'nin de katkısı büyüktür.

Kaynak: Söke Bir Güzel Anadolu I,II, Genç. İ.Caner , "Söke Tarih" dergisi (Detaylı bilgiye kaynaktan ulaşılabilir)

TREN GARI

1855 yılının Temmuz ayında İzmir’de ticaret yapan R. Wilkin ve 4 diğer tüccar İzmir-Aydın arasında tren yolu yapmak için Osmanlı Hükümeti’ne başvurur. 1865 yılında anlaşma yapılır. 45 millik ilk bölüm 1860 yılında tamamlanır. Osmanlı Hükümeti ilk bölümün karını sermayenin % 6’sı olarak 50 yıl boyunca garantilemektedir. Eğer kar %72’den fazla olursa fark Osmanlı Hükümeti ve tren yolu şirketi arasında paylaşılacaktır. Anlaşma 50 yıldan sonra 75., 95. yıllarda ve her 20 yılda yineleneyecektir. Tren yolu şirketi hükümet topraklarını ve materyallerini kullanacaktır. Hattın 30 mil çevresindeki kömür madenlerinin kullanımı şirkete ait olacaktır. Şirketin adı “The Ottoman Railway from Smyrna to Aidin of His Imperial Majesty the Sultan” olarak verildi. Şirket ilk önce hattın geçeceği bölümü tespit için İzmir’e mühendisler gönderdi. Hattın üç aşamada inşa edilmesine karar verildi. Saladdin Dağı’na kadar olan ilk bölüm düz bir alandıydı. Saladdin Dağı’ndan Menderes Ovası’na kadar olan bölüm bir tünel içeriyordu. 3. Bölüm Saladdin Dağı’ndan Aydın’a kadar olan bölümdü.

Söke tren yolu 1890 yılının Ocak ayının başında açıldı

Tren yolu açıldığında İzmir-Selçuk arası 3,5 saat sürmekteydi. Birinci sınıf vagon yoktu. İkinci sınıf vagonlarda perde bulunmamaktaydı. Birinci sınıf vagonlar 1864 yılında sefere alındı. İzmir-Ayasuluk arası elli mildi, üç saatte gidilebiliyordu. Bu mesafede on ara istasyon bulunmaktaydı

Garin buharlı lokomotiflerini döndürmek için kullanılan döndürme mekanizması Selçuk Tren müzesindedir.

Anıt ağaçlarımızdan nadir olanlarından biri **Söke Tren Garı’ndaki Demir ağacıdır.**

(İHLASIYE CAMİSİ) HACI ZİYA BEY CAMİSİ

İhlasiye Camisi (Hacı Ziya Bey Camisi): Söke'nin Cumhuriyet öncesi camilerinden biridir. Süslemeleriyle, farklı yapım tarzı ile değerli bir camidir. Bu cami Halil Paşa oğlu Hacı Ziya Bey (1850-1912) tarafından yaptırılmıştır. Eski şekli ile ortada cami ve caminin solunda ve sağında dükkânlar bulunmaktadır. Sol tarafta iki medrese ve dükkânlar bulunmaktadır. Bu dükkânlar ve caminin bulunduğu yer eski Hacı Ziya Bey Vakfı'na aittir. Caminin sol tarafındaki medrese zamanla boş kalmış ve yıkılmıştır. Hacı Ziya Bey'in oğullarından Mustafa Rasih Bey (Azbazdar) o yıllarda Almanya'da yüksek üniversite eğitimi yapmaktadır, eğitimini bitirir, Söke'ye döner ve kullanılmayan, yıkılmakta olan medreseyi ihtiyaç olduğu için imamların oturabileceği şekilde tadil eder (1957).

ÇELTİKÇİ CAMİSİ

Çeltikçi Mahallesi Camii

Söke'de 1884-89 yılları arasında yapılan ve ilçenin Cumhuriyet dönemi öncesi tarihi camilerindedir. Cumhuriyet öncesi Söke'deki dört camiden biri olan ve minaresinin kapısında Hacı İlyas Zade Bey'in zevcesi Hacı Fatma Hanım tarafından yapıldığına dair kitabe bulunan caminin müstemilatında bulunan binalar bir dönem Söke İmam Hatip Lisesi olarak da kullanılmıştı. Arşiv kayıtlarında 1898 Çeltikçi Mahallesi Hacı Hatim Camisi'nde Mersinli Mehmet'in Müderrisliğini yaptığı, 20 öğrencinin eğitim gördüğü bir medrese bulunmaktaydı bilgisi vardır. Bu kayda göre Cami'nin gerçek ismi Hacı Hatim Camisi'dir. Medresenin hamisi İlyaszâde Halilesi Hacı Hoşyar Hanım'dı. Fatma Hoşyar Hanım tarafından yaptırılmıştır. Cami 2017-2018 yılında restore edilmiştir. Bahçedeki kuyu, Cami içerisindeki kademeli şekilde olan cemaat yeri ortaya çıkarılmıştır.

PRIEN ANTİK KENTİ

Yunan Tarihçi Strabon'a göre Priene Thebanlar'ın birinci binyılda kurduğu bir şehirdi. Söke'nin kurulduğu yer gibi bir yerde kurulmuştur Naulochon / Arkaik Priene'den sonra bugünkü yerinde kurulmuştur. Büyük Menderes Nehri'nin getirdiği alüvyonlar nedeniyle şehrin kurulduğu yer denizden uzaklaşınca, Prieneliler MÖ 4 yüzyılda Mykale (Samsun) Dağı üzerinde yeni bir şehir kurdular. Priene MÖ 4. yüzyılda tekrar inşa edildi. Yeni şehirde Hipadamus Planı kullanıldı. Şehir güneye bakıyordu. Ana caddeler doğu-batı yönündeydi.

Bazı Önemli Yapılar

Athena Tapınağı

Athena Tapınağı MÖ 340 yılında dünyanın yedi harikasından biri olarak kabul edilen Halikarnas Mozelyumu'nun da mimarı olan Pitus tarafından inşa edildi. Tapınak MÖ 334 yılında Büyük İskender'e ithaf edildi

Altar: Tapınağın 12.35 m. doğusundadır

Demeter Tapınağı: Akropolis'in eteklerine doğru, doğu, batı yönündedir. Tapınak, Priene kurulurken inşaa edilmiştir.

Prytaneion: Şehrin bağımsızlığını simgeleyen kutsal ateşin yandığı yerdir.

Bouleuterion: Priene'nin iyi korunmuş yapılarındadır. Prytaneion'nun bitişiğindedir. Kare biçimli olup, 20 x 21 m ölçüsündedir. Kuzey yönünde 16, doğu ve batı yönünde 10 basamak vardır. 640 kişiliktir. Meclisin toplandığı yerdir.

Mısır Tanrıları Kutsal Alanı: Kentin doğusundadır. Tapınma yapısı olarak yalnızca bir sunak bulunmaktadır

Tiyatro: Kentin kuzeydoğusundadır. Antik çağın önemli yapılarından biridir. Roma Çağı'nda değişikliğe uğrasa da Helenistik karakterini korumaktadır. Tiyatro dramatik eserlerin oynandığı yapı olmasının yanında halk meclisinin de toplantı yeri olarak kullanılıyordu. Su saati bunun kanıtıdır. Seyirci yeri 50 sıradan oluşmaktadır. 5000 kişiliktir

Agora: Tipik İyon Agoraları'na örnektir. MÖ 3. Yy'da at nalı şeklinde inşa edilmiştir. Üç tarafında sütunlar ve dükkanlar yer alırdı.

MİLET ANTİK KENTİ

Milet İyonya'nın en önemli yerleşmelerinden biridir. Milet'in 4 limanı vardı. Biri doğuda, diğer üçü ise batıda bulunmaktaydı. Milet'in tarihini Yunan tarihçilere göre yazmak yanlışır. Yunan tarihçileri etkisi altında kalan Arkeologların anlatımıyla Milet'i İyonlar kurmuştur. Fakat aslında Milet bir Karia şehridir. İyonlar şehri ele geçince tüm Karia erkeklerini öldürmüşlerdir. Kadınlarla evlenmişlerdir. Bu olayı protesto etmek için kadınlar hiçbir zaman İyon erkekleriyle aynı sofraya oturmamışlardır.

Milet İyonya'nın en önemli şehridir. Şimdi B. Menderes Nehri'nin taşıdığı alivyonların altında kalmıştır. Karya bölgesindedir. Milet'e Sarpedon komutasında Giritliler gelip yerleşmiştir. Daha sonra Milet İyonlar'ın kontrolü altına girmiş. Karyalılar ve Lelegler yok edilmiştir. İlk Milet şehri ve daha sonra yapılanlar hakkında fazla bilgi yoktur. Görünen Milet Roma zamanında yapılan Milet'e aittir.

Milet'te 11. yüzyıla kadar yerleşim olmuştur. 6. yüzyılda buradaki yaşamda bir canlanma olmuştur. Milet'in koruma duvarları Gallienus zamanında (259-268) yapıldı. 5 km uzunluğa ulaşıyordu. 7. yüzyıl başlangıcına kadar varlığını sürdürdü. Theophilos zamanına ait bir sikkede tiyatro üzerindeki kalenin 9. yüzyıldan önce mevcut olduğu görülmektedir. Tiyatronun dış duvarlarında bulunan bir yazıtta kalenin 7-8. yüzyılda varlığı ispatlanabilir. Diğer bir delil de bina kompleksinin içerisindeki üç nefli Aziz Michael Kilisesi'dir. Kilise 6. yüzyılda inşa edilmiştir. Seramik ya da başka bir sikke bulunamamıştır. 10.yüzyılda Milet, Beşparmak Dağı'nda yaşayan kesişlerin tedarik şehriydi. Latroslu Poul'un hayatı hakkındaki bilgilerden bu bilgi edinilebilir. Commenian – Komanlar döneminde depremle yıkılan kale tekrar onarıldı.

Lade Deniz Muharebesi : Lade Deniz Muharebesi, İyon Ayaklanması sırasında MÖ 494 yılında gerçekleşen bir deniz muharebesidir. Muharebe, Midilli Adası'nın da katıldığı İyon kent devletleri ittifakı ile I. Darius'un Akamenid imparatorluğu arasında yapıldı ve Pers donanmasının açık zaferiyle İyon Ayaklanması'nı kesin biçimde sona erdirdi. Milet Söke ilçe sınırlarında değildir. Proje Söke ve çevresi olarak değerlendirilmelidir.

MAGNESIA ANTİK KENTİ

Menderes Magnezyası'nı Girit yoluyla Küçük Asya'ya gelen Teselyalılar kurmuştur. Şehir MÖ 4. yüzyılın başlarında B. Menderes Nehri kenarındaki bilinmeyen bir yerden bugünkü yerine taşınmıştır. Thorax yani Gümüş Dağı'nın etekleri ile Lethaios Nehri yani Gümüşçay'ın kıyısında kurulmuştur. Ortaklar-Söke yolu üzerindedir. Tekin köye yakındır. Artemis Leukophryne Tapınağı ile ünlenmiştir. Bugün şehir Lethios Nehri'nin taşıdığı metrelerce derinlikteki alüvyonların altında kalmıştır. Hylai'deki Apollo kültü buradaki bir mağarada yaşatılmıştır. Apollo Magnesia sikkelerinde görülebilir

Magnesia'yı doğru olarak tanımlayan ilk kişi 1800'lü yıllarda İngiliz coğrafyacı Wilhalm John Hamilton'dur. Daha sonra William Martin Leake Magnesia'nın yerini doğru olarak tanımlamıştır. Hamilton'dan sonra Fransızlar burası ile ilgilenmeye başlamışlardır. 1817-1821'de Jean- Nicolas Huyot buranın ilk çizimlerini yapmıştır. 1838'de Desire- Raoul Rochette burayı ziyaret etmiştir. 1842-1843 yıllarında Charles Texier başkanlığında bir ekip ilk kazıları yapmışlardır

Magnesia'nın ünü, antik dönem mimarı Hermogenes'ten kaynaklanmaktadır. Antik Dönem yazarı mimar Vitruvius'a göre Hermogenes "oktagonel pseudodipteros" tapınak planını uygulayan ilk mimardır. Ayıca bu tapınak, saçaklığında friz kullanılmasıyla sonraki tapınaklara örnek olmuştur. Vitruvius, Hermogenes'in baş yapıtının Magnesia'daki Artemis Leukophryne Tapınağı olduğunu söyler.

Söke Tarih Dergisi, Çal, Murat

(Menderes Magnesia'sı Söke ilçe sınırlarında değildir. Proje Söke çevresi olarak değerlendirilmelidir

İLYAS BEY KÜLLİYESİ

İlyas Bey Külliyesi:

Menteşoğulları'ndan İlyas Bey tarafından yaptırılmıştır. Cuma Camisi olduğu düşünülmektedir. Yapımında Milet'in taşları kullanılmıştır. Kare planlı bir yapıdır. Kapısının üzerinde H 806 (1403) tarihli bir yazıt bulunmaktadır. Caminin karşısındaki kubbe ile örtülü yapının kütüphane, dersane ya da banisinin türbesi olduğu konusunda değişik görüşler hakimdir. Türbe olarak yapıp, sonra başka bir amaçla kullanıldığı da düşünülmektedir. Medrese hücreleri ve dış bahçede bir hamam yapısı bulunmaktadır. Cami güzel bir mermer işçiliğine sahiptir. Depremlerle büyük zarar görmüş olan yapı Söktaş Tekstil San. Tic. Aş. sponsorluğunda 2007- 2011 yılları arasında restore edilmiştir. Kapısının Söke'de İlyas Ağa Camisi'ne getirildiği söylense de bunun doğru olma ihtimali yoktur.

(İlyas Bey Külliyesi Söke ilçe sınırlarında değildir. Proje Söke çevresi olarak değerlendirilmelidir)

**BEŞPARMAK
DAĞI,
KAYA
RESİMLERİ,
10. YY
MANASTIRLARI,
BAFA GÖLÜ**

Kaya Resimleri

Yaklaşık 170 kadar kaya resmi bulunmuş ve bulunmaya devam edilmektedir. Kaya resimlerinin dünyaya tanıtımı 1994 yılında Anneliese Peshlow Bindokat tarafından gerçekleştirilmiştir. Buradaki resimler MÖ altıncı ve MÖ beşinci bin yıla tarihlenmektedir. Beşparmak Dağı'nda detaylı araştırmalarından birini gerçekleştiren Wiegand araştırmaya Hristiyanlık bakışıyla yaklaşmış, sadece Bizans Dönemi manastırları'nı, Kesiş mağaraları'nı, Savunma yapılarını incelemiştir. Yayınlarında kaya resimlerine yer vermemiştir. Başka bir Alman arkeolog bu keşfi dünyaya tanıtmıştır.

Kaya resimleri Tekerlek Tepe çevresindeki tepelerin güney batı ve kuzey doğu eteklerinde, eski geçitler çevresinde yer almaktadırlar. Kaya resimleri küçük mağaraların duvarlarında, kaya çıkıntılarının altında bulunmaktadır.

Beşparmak Dağı 10.yy da Hristiyanların kutsal dağlarından biridir. Bu dönemde birçok Hristiyan rahip dağda yaşamış, manastırlar kurmuştur. Bölge de daha çok sütun rahipleri denen, yüksek yerlerde ibadet eden rahipler yaşamıştır.

Bafa Gölü eskinin Latmos Körfezi'dir. MS 100-500 yılları arasında önü kapanmaya başlamıştır. 1600 yıllarda tamamen göl olmuştur.

Gölün üçte iki alanı Söke'ye aittir.

Kaynak: Söke Bir Güzel Anadolu I,II, Genç, İ. Caner – (Detaylı bilgi ilgili kaynaklardan incelenebilir)

YEDİLER MANASTIRI

AŐAĐI MENDERES HAVZASI OLUŐUMU

Zaman Aralığı	İlerleme	İlerlediđi Alan km2
MÖ 3500 – 1000	A	160
MÖ 1000 – 600	B	198
MÖ 600 – 250	C	120
MÖ 250 – MS 100	D	96
100 – 500	E	52
500- 2017	F	128

BAFA GÖLÜ – KAHVE ya da KARGI ADASI – BEŞPARMAK DAĞI

DİLEK YARIMADASI MİLLİ PARKI

Dilek Yarımadası 1966 yılında Milli Park ilan edilmiştir, 1994 yılında Menderes Deltası'nın Milli Park alanına dâhil edilerek en azından Samsun Dağı'nın bir kısmı ve Delta'nın halk adıyla Karina Lagünü kısmı koruma altına alınmıştır. Bafa Gölü, 08.07.1994 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile Tabiat Parkı ilan edilmiştir. Göl, Dilek Yarımadası Milli Parkı içerisinde değildir.

Beşparmak Dağı'nın da korumaya alınması için çabalar sürdürülmektedir.

Dilek Yarımadası ve Yarımada'nın güneyinde yer alan B. Menderes Deltası, Ege Bölgesi'nde, Aydın ili, Kuşadası ve Söke ilçesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Samsun Dağı'nın bir bölümü Kuşadası ilçe sınırları içerisinde, Dağın bir bölümü ve Büyük Menderes Deltası'nın batı kısmı Söke topraklarında kalmaktadır.

Milli Park, Dilek Yarımadası ve Menderes Deltası olmak üzere iki farklı coğrafik yapıdan meydana gelmektedir. Batısı Dip Burundur. Doğu yönünde ve kuzeydoğu yönünde Güzelçamlı'yı dışarıda bırakacak, bir Karya yerleşmesi olan Kale Tepe'yi içerisine alacak şekilde, İkinci Panionion'un bir kısmını ve Milli Park girişine yakın eski Söke Kaymakamı Halil Kanal zamanında turizme kazandırılması için Zeus Mağarası adı verilen mağarayı da içine almaktadır. Milli Park sınırı, vadiler boyunca ve sırt çizgisini takip ederek güney yönünde Tuzburgazı Mahallesi'nin (köyünün) batısından geçerek Söke-Yenihisar karayolunu takip edip, eskinin Lade Savaşı'nın yapıldığı Milet'in limanlarından biri olan Lade Adası olan, şimdinin Batıköye kadar Menderes Deltası'nın doğu yönündeki Milli Park sınırını oluşturmaktadır.

ESKİ DOĞANBEY KÖYÜ

Söke ilçesine 30 km.uzaklıktadır. Sırtını Samsun Dağına (Dilek Dağı) yaslamış olan, Kurtuluş Savaşı sırasında mübadele sonucunda Yunanistan'a göç eden Yunanlar'dan kalma bir köydür. Köyde bulunan konut, dükkan, hastane ve çeşme gibi yapılar geç Osmanlı dönemi mimari özelliklerini yansıtırlar. Köy geçmişte mübadele sonucu yerleşen köylüler tarafından terk edildiğinden evleri satın alan kişiler aslına uygun restore etmektedir. Özellikle mimarisiyle büyük ilgi çeken köyün taş evleri, dar sokakları ve doğal güzellikleri görülmeye değerdir. Yunanca odalar anlamına gelen "Domatia" ismiyle kurulan köy zaman içinde "Doğanbey" ismini almıştır.

1757 – 1774 yıllarında çevre adalarda yaşayan Yunan aileler buraya yerleştirilmişlerdir.

MacAndrews and Forbes Company ve Söke

Yıllarca önce Söke Tarihi'nde önemli bir sayfayı oluşturan bu şirketin adı Söke'de hala hatırlanmaktadır. Yaşlılarımız, halen eskiden fabrikanın bulunduğu mıntıkaya Forbes Mahallesi demektedir. Fabrikanın çalan düdüğü hala akıllarındadır. Bugün, Fatih Caddesi'nde bulunan Forbes Ekmek Fırını, Forbes Kahvehanesi bu adı yaşatmaktadır. Fabrikadan geriye, fabrikada bulunan konağın o yıllarda meşhur olan bahçesinden arta kalan, bakımsız bir park kalmıştır. Parkın ismi önceden Forbes Parkı'ydı, sonradan adı Şehitler ve Gaziler Parkı'na dönüştürülmüştür.

Söke'deki meyan özütü fabrikası Edward McAndrew ve William Forbes'in 1850 yılında Türkiye'ye gelmelerinden ve İzmir'deki şirketi kurmalarından kısa bir süre sonra inşa edildi. Meyan özütünün ilk üretilip gönderildiği yıl 1854'tü. 1960 mli yıllara kadar faaliyetini sürdürmüştür.

Kaynak : Söke Bir Güzel Anadolu I,II, Genç. İ.Caner (Detaylı bilgiye kaynaktan ulaşılabilir)

icg

icg

icg

icg

İsmail Caner Genç
Söke Tarihi

Katılımınız için teşekkür ederiz

**Bu slayd ta kullanılan bilgiler özet bilgilerdir. Ayrıntılı bilgilere
“Söke Bir Güzel Anadolu I,II,III” kitaplarından,
“Söke Tarih” dergilerinden ulaşılabilir.**

Proje Yürütme Kurulu

Söke Milli Eğitim Müdürlüğü Ar-Ge Birimi

Söke Tarih Araştırmaları ve Kültür Değerlerini Koruma Derneği

Mustafa POLAT, Prof Dr F.Neval GENÇ, Nevzat Gümüş, İsmail Caner GENÇ, Murat ÇAL,

Sami KOCAKAYA, Ayhan TÜRK, Berzan EKİNCİOĞLU

Proje Okul Yürütme Ekipleri

Okul müdürlükleri, Proje kitapçığında belirtilen branş öğretmenleri